

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

Protocol hygiëne in en om de gebouwen

Risico inventarisatie en QuickScans

Doorlopend worden op elke vestiging, door de organisatie en haar medewerkers, risico inventarisaties op het gebied van hygiëne en gezondheid gemaakt. Door middel van zogenoemde QuickScans gaan we na welke mogelijke gevaren er op het gebied van hygiëne voor een kind in een ruimte zijn. We maken afspraken met elkaar om de kans dat er iets mis gaat zo klein mogelijk te maken.

Schoonmaak

Er wordt schoongemaakt op onze locaties volgens de schoonmaakschema's voor leidsters en de schema's voor de huishoudelijk medewerkers. Er wordt zoveel mogelijk schoongemaakt wanneer kinderen niet aanwezig zijn in de ruimtes.

Handdoeken worden na iedere handenwasronde vervangen. Vaatdoeken en dweilen worden minimaal twee keer per dag vervangen. Daarnaast worden zij vervangen bij zichtbare verontreiniging en na vieze klusjes.

Speelmateriaal

Ook het speelmateriaal wordt schoongemaakt volgens het schoonmaakschema. Verder nemen wij maatregelen om zo hygiënisch mogelijk met speelgoed om te kunnen gaan.

- Speelgoed dat niet in gebruik is, wordt opgeborgen in afgesloten kasten.
- Zichtbaar verontreinigd speelgoed wordt meteen schoongemaakt.
- Speelgoed dat uitnodigt om in de mond te nemen (bijvoorbeeld een plastic boterham) wordt dagelijks schoongemaakt.
- Babyspeelgoed wordt dagelijks schoongemaakt.
- Speelgoed wordt alleen aangeschaft via erkende leveranciers. Dit is slijtvast speelgoed en beschadigt minder snel. Beschadigd speelgoed wordt weggegooid.
- Speelgoed voor binnen en buiten wordt gescheiden gehouden.
- Stoffen speelgoed en verkleedmateriaal moet op 60°C gewassen kunnen worden en wordt maandelijks gewassen (of na zichtbare verontreiniging en na contact met ziektekiemen).

Schoenen en sloffen

Omdat er op de verschillende opvanglocaties kinderen op de grond kruipen en spelen, doen de kinderen en volwassenen hun schoenen uit bij nat weer buiten. We maken gebruik van grote droogloopmatten bij de entrees. In verband met de veiligheid lopen kinderen niet op sokken binnen, zij dragen (schone) schoenen of sloffen of lopen op blote voeten.

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

Allergenen en huisstofmijten

Kinderen kunnen in aanraking komen met allergenen of huisstofmijten via de stoffering en aankleding van de gebouwen. Maar ook via verkleedkleden, knuffels en ander speelmateriaal van stof. Om de kans hierop zo klein mogelijk te maken, hebben wij de volgende maatregelen genomen:

- Stoffen speelgoed en verkleedmateriaal moet op 60°C gewassen kunnen worden en wordt maandelijks gewassen (of na zichtbare verontreiniging en na contact met ziektekiemen).
- De stoffering van ruimtes met gordijnen en tapijt is zoveel mogelijk beperkt. Gordijnen zijn wasbaar.
- Het gebruik van losse vloerkleden wordt zoveel mogelijk beperkt.
- Losse vloerkleden zijn kortpolig.

Planten

Om allergische reacties te voorkomen, worden binnen zo min mogelijk planten neergezet. Indien er planten neergezet worden, wordt gekozen voor planten die allergeen arm zijn. Voor de buitenbeplanting is zoveel mogelijk gekozen voor planten die zo min mogelijk allergeen stuifmeel verspreiden.

Schadelijke stoffen

Om kinderen zo min mogelijk met schadelijke stoffen in aanraking te laten komen, zijn de volgende maatregelen genomen:

- Er worden geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers) in ruimtes met kinderen gebruikt.
- We gebruiken lijm op waterbasis.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van wasbenzine, terpentijn, verfabijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen waar kinderen bij zijn.
- Er wordt geen verf, vlekkenwater of boenwas gebruikt, want die kunnen veel vluchtige stoffen afgeven.
- Er worden geen sterk geurende producten gebruikt.
- Op de buitenspeelplaats worden geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt.
- Bij vermoedens van chemisch vervuilde grond of verontreinigde buitenlucht wordt het MT op de hoogte gebracht en evt. een deskundige ingeschakeld.

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

Ventileren

Waarom ventileren?

Als er een infectieziekte in het kindercentrum heerst, probeer er dan voor te zorgen dat er niet meer kinderen geïnficeerd raken. Een maatregel die genomen kan worden, is te zorgen voor frisse goed geventileerde ruimten. Als er bijvoorbeeld kinkhoest heerst dan verspreidt deze bacterie zich via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes die afkomstig zijn uit de neus en mond van het zieke kind. Hoe meer er gehoest wordt, hoe hoger het aantal bacteriën in de lucht. Door gebruikte lucht met bacteriën af te voeren naar buiten en in plaats daarvan verse lucht naar binnen te laten, wordt het aantal bacteriën binnen verlaagd, waardoor de kans op besmetting van de andere kinderen afneemt. Daarnaast is ventilatie ook belangrijk voor het afvoeren van hinderlijke geuren en anderszins schadelijke stoffen. Voor mensen met luchtwegproblemen is ventilatie extra belangrijk. Tenslotte is ventilatie belangrijk bij oplopende temperaturen en bij veel activiteit / bewegingsspel.

Hoe zelf ventileren?

- Als er ventilatieroosters in de ruimte aanwezig zijn, zorg dan dat deze altijd open staan en goed schoon zijn. Roosters stoffen of roesten naar verloop van tijd vaak dicht. Open ventilatieroosters alleen geven echter te weinig luchtverversing en moeten daarom altijd gebruikt worden in combinatie met andere ventilatiemethoden.
- Pas zo mogelijk dwarsventilatie toe. Dit is het openzetten van twee tegenover elkaar gelegen ventilatieopeningen. Openingen kunnen bijvoorbeeld ramen, brede spleten onder deuren of roosters zijn. Let er wel op dat er geen tocht ontstaat. Tocht kun je voorkomen door hooggeplaatste ventilatieopeningen te kiezen, zoals een bovenlicht bij een raam.
- Lucht de ruimte als er geen of weinig kinderen zijn, bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen en slapen. Luchten is het gedurende ongeveer vijf minuten helemaal openzetten van buitendeur en/of ramen. Hierdoor wordt alle lucht in de gehele ruimte verversd terwijl de temperatuur redelijk constant blijft. In de meeste gevallen is de temperatuur binnen tien minuten weer op peil.
- Langer luchten dan vijf minuten heeft geen zin omdat de lucht al helemaal verversd is, het kan alleen nog een negatief effect hebben op de temperatuur.
- Denk aan kinderen die op de vloer spelen wanneer er geventileerd wordt. Laat kinderen niet te lang op de vloer, zeker niet zonder sokken/kleding.

Legionella

Wat is legionella?

Legionella is de naam van een bacterie die een ernstige vorm van longontsteking kan veroorzaken. Deze bacterie bevindt zich in kleine aantallen in de grond, in oppervlaktewater en ook in drinkwater. Dit is op zich geen probleem. Legionella gaat pas een probleem vormen als de bacterie de kans krijgt om zich te vermenigvuldigen. Dit gebeurt in water met een temperatuur tussen de 25 en 55°C. Als vervolgens dit met grote aantallen

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

legionellabacteriën besmette water wordt verneveld (bijvoorbeeld in een douche) en ingeademd kan dit tot ernstige longontsteking leiden.

Legionella preventie

Bij temperaturen boven de 60 graden Celsius wordt de bacterie gedood. De legionellabacterie kan zich vermenigvuldigen in een warmwatertoestel met een voorraadvat, zoals boilers en bepaalde typen combiketels, waarin de temperatuur te laag is afgesteld. De temperatuur moet minimaal op 60 graden Celsius zijn afgesteld. Houdt te allen tijde rekening met de veiligheid van de kinderen. De temperatuur van het water dat uit de kraan komt mag nooit hoger zijn dan 40°C! Dit kan betekenen dat er extra aanpassingen aan het watersysteem nodig zijn zoals thermostaatkranen.

Maatregelen:

- Let er op dat het water dat uit de kraan komt niet te heet is!
- Douches die weinig gebruikt worden voor gebruik tien minuten doorspoelen, bij voorkeur met zo warm mogelijk water. Tijdens het doorspoelen moet er goed geventileerd worden.
- Na het weekend de kranen voor het gebruik 5 minuten laten stromen, tijdens het doorspoelen moet er goed geventileerd worden.
- In een brandslang kan water blijven staan, gebruik deze daarom liefst alleen bij brand. Indien de brandslang toch voor een ander doel gebruikt wordt deze eerst tien minuten doorspoelen. Tijdens het doorspoelen moet er goed geventileerd worden.
- Waterbakjes aan radiators vormen geen gevaar voor een legionellabesmetting. Het gebruik van waterbakjes wordt echter afgeraden in verband met andere bacteriegroei.
- Bij een warmwatertoestel moet de temperatuur afgesteld worden op minimaal 60 graden.

Zandbakken

Ligging

Zandbakken liggen niet in een donkere hoek of op een vochtig plaats. Het zand blijft dan vochtig waardoor de kinderen er niet in kunnen spelen en er meer groei van micro-organismen is.

Afdekken van de zandbak

De zandbak moet afgeschermd kunnen worden met een fijnmazig net of gaas om te voorkomen dat honden en katten het zand bevuild met uitwerpselen. Het net moet strak gespannen zijn zodat het niet op het zand ligt. Let erop dat de haken waar het net aan vastzit op een zodanige plaats zitten dat de kinderen zich er niet aan kunnen bezeren. Naast vervuiling door honden- en kattenpoep heb je meer soorten vervuiling zoals glas, sigarettenpeuken, bladeren, planten, schimmels, etc. De zandbakken worden voor gebruik gecontroleerd op verontreiniging en zonodig wordt dit eerst verwijderd. Zon, regen en wind zorgen voor een natuurlijke reiniging van het zand.

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

Geschikt zand

- Meestal wordt duinzand of bergzand gebruikt als meest ideale zand om mee te spelen.
- Het zand moet goed vormbaar zijn bij een zekere mate van vochtigheid.
- Het zand mag niet geel afgeven aan handen of kleren.

Verversen van het zand

Het zand moet minimaal eenmaal per jaar verversd of gestoomd worden, bij voorkeur voor het begin van het speelseizoen.

Extra maatregelen

- Niet eten en drinken in de zandbak.
- Kleding uitkloppen na het spelen in de zandbak.
- Apart speelgoed voor de buitenzandbak. Speelgoed niet in de zandbak laten liggen maar na het spelen opbergen in berging buitenspeelgoed. Buitenspeelgoed viermaal per jaar schoonmaken.
- Na spelen in de zandbak handenwassen.

Zwembadjes

Bij hoge temperaturen kunnen de zwembadjes opgezet worden. Om hierbij zo hygiënisch mogelijk te werk te gaan, worden de volgende maatregelen genomen:

- Het water wordt dagelijks verschoond.
- Bij tussentijdse vervuiling wordt het water ook verschoond.
- Kinderen mogen niet eten of drinken in het badje.
- Badjes worden droog opgeruimd.
- Wanneer er kinderzeer heerst, wordt er geen gebruik gemaakt van een zwembadje.
- Kinderen die open wondjes hebben waar pus of vocht uit komt, maken geen gebruik van het zwembadje.

Huisdieren en ongedierte

Ook via dieren en ongedierte kunnen micro-organismen zich verspreiden. Naast het overbrengen van ziekten kunnen dieren ook andere problemen veroorzaken (bijvoorbeeld muggen- en wespensteken). Ook zijn veel kinderen allergisch voor dieren.

Huisdieren: Om overdracht van micro-organismen en allergische reacties bij kinderen te voorkomen mogen er in het kinderdagverblijf geen huisdieren worden gehouden. De enige uitzondering hierop zijn vissen, mits het water goed wordt schoongehouden. In het water kunnen namelijk allerlei micro-organismen groeien, in het bijzonder schimmels.

Teken: Teken zijn kleine spinachtige beestjes die vooral in bomen en struiken zitten. Ze variëren in grootte van een halve tot enkele millimeters. Ze worden zelden groter dan een

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

centimeter. Teken zijn parasieten. Ze leven van bloed dat ze opzuigen bij mensen en dieren. Sommige teken zijn besmet met een bacterie, die via een beet kan worden overgebracht op mensen. Op deze manier kan men de ziekte van Lyme oplopen.

Om het risico op een teek te verminderen; Wijk zo min mogelijk van de wandelpaden af en vermijd contact met struikgewas en hoog gras. Zorg ervoor dat alle lichaamsdelen bedekt zijn. Controleer na verblijf in de natuur de huid op de aanwezigheid van teken. Indien een teek gevonden wordt, moet deze altijd verwijderd worden m.b.v. een speciale tekentang.

Vliegen: Vliegen zijn vooral een probleem in de keuken. Vliegen kunnen micro-organismen meebrengen op de pootjes en deze overbrengen op eten wanneer ze daar op zitten, wees hier alert op. Wanneer er veel vliegen zijn, overleg dan of er eventueel maatregelen genomen moeten worden. (Te denken valt aan horren, vliegenlampen, kleefstrips, etc.)

Wespen/bijen: Wespen en bijen veroorzaken nare steken. Controleer vooral de slaapruidten op wespen/bijen. Wanneer er in de binnenruimten wespen of bijen zijn, dienen deze z.s.m. verjaagd te worden. Laat kinderen niet buiten eten of drinken (ook geen ijsjes). Controleer de kinderen voor het naar buiten gaan op plakkerige handen en monden. Wanneer er veel wespen/bijen zijn, controleer op een evt. nest en schakel dan de ongediertebestrijding in.

Wanneer een kind gestoken is direct de angel verwijderen met een pincet en het gif uitzuigen met een speciaal spuitje (verkrijgbaar bij de apotheek). Bij een wespensteek helpt het om azijn op het wondje te deppen. Daarna eventueel een ijsblokje op het wondje leggen ter verkoeling. Er zijn ook verkoelende stiften verkrijgbaar bij apotheek. Sommige kinderen kunnen allergisch reageren op een wespen- of bijensteek. Wees hier alert op.

Mieren: Om mieren te voorkomen moeten de ruimten goed zijn schoongemaakt. Zorg dat etensresten goed verpakt en afgedekt zijn. Bij extreme overlast het mierenhol opzoeken en overgieten met heet water en sop. Bij gebruik van mierenlokdoosjes erop letten dat deze altijd buiten bereik van kinderen moeten zijn.

Zilvervisjes: Zilvervisjes houden van vochtige, donkere ruimten. Ze voeden zich met zetmeelhoudende producten en gedijen goed bij kamertemperatuur. Vaak zie je ze onder in aanrechtkastjes in douches, etc. De enige remedie tegen zilvervisjes is de ruimte goed schoon en droog te houden. Zorg voor voldoende ventilatie. De zilvervisjes doen overigens geen kwaad.

Muggen: Muggen veroorzaken nare steken. Controleer vooral de slaapruidten op muggen. Smeer kinderen eventueel - na overleg met de ouders - in met anti-muggenmelk, dit is bij de apotheek of drogist verkrijgbaar. Wanneer je kiest voor een muggenmelk met deet als werkzaam bestanddeel dan mag dit maximaal een 30% concentratie zijn.

Wanneer een kind gestoken is eventueel het gif uitzuigen met een speciaal spuitje en een verzachtende crème aanbrengen (beide verkrijgbaar bij de apotheek).

OLLEKE BOLLEKE

"EEN WERELD OM NAAR UIT TE KIJKEN"

Protocol – Hygiëne en gebouwen

Versie maart 2019

Muizen: Muizen kunnen micro-organismen verspreiden, voedselvoorraden bevuild met uitwerpselen en urine en knaagschade aanbrengen aan diverse producten en materialen. Muizen zijn alleseters, maar kunnen lange tijd zonder drinken overleven. Om muizen te voorkomen, zorg dat ventilatieopeningen maximaal 0,5 cm breed zijn. Gaten en kieren in muren en wanden goed dicht. Zorg dat er geen voedselresten achterblijven. Maak na afloop van het eten zorgvuldig schoon. Leeg dagelijks de vuilniszakken.